

Pozitif-iz Derneği

**AKRAN DANIşMANLIğI,
KAPASİTE GELİşTİRME VE SAVUNUCULUK
EğİTİMLERİ PROJESİ**

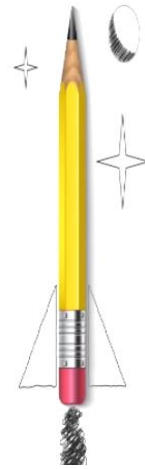

İçindekiler

1. Giriş ve arka plan.....	3 - 7
2. Akran danışmanlığı nedir ve neden önemlidir?	7
3. Proje özeti.....	8
4. Yöntem.....	8 - 9
5. Bulgular ve yorum.....	9 - 12
6. Değerlendirme ve sonuç.....	12
7. Teşekkür.....	12
8. Ekler	
8.1. EK 1) Akran Danışmanlığı ve Vaka Yönetimi Eğitim Programı.....	13
8.2. EK 2) Değerlendirme Anketi.....	14
8.3. EK 3) Eğitimler ve Geri Bildirimlerden Görseller.....	15 - 29

Desteklenen
her iyi fikir,
**HAYATI
DEĞİŞTİRİR**

1. Giriş ve arka plan

1981 yılında AIDS (Edinilmiş Bağışıklık Yetmezliği Sendromu) ve sonrasındaki bir kaç yıl içinde buna neden olan HIV (İnsan Bağışıklık Yetmezliği Virüsü) tanımlanmıştır. HIV ve AIDS, o yıllardan günümüze dünya genelinde yayılım göstermiş ve en önemli küresel sağlık sorunlarından biri olmuştur.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Temmuz 2018'de açıkladığı son global HIV/AIDS istatistikleri ile dünyada 36,7 milyon HIV ile enfekte kişi olduğu ve sendromun tanımlandığı 1981 yılından bu yana 35 milyon kişinin tedaviye erişiminin olmaması ve bu nedenle AIDS'e bağlı hastalıklar nedeniyle hayatını kaybettiği bildirilmiştir. Sadece 2017 yılı içerisinde 1.8 milyon kişi HIV ile enfekte olmuştur ve tedaviye ihtiyaç duyan milyonlarca kişinin ancak %59'u tedaviye erişebilmektedir.¹

HIV, 1996 yılında kullanılmaya başlanan kombinasyon tedavileri ile kronik bir hastalık olarak tanımlanmıştır. HIV pozitifler yaşam boyu tedavi ile herkes kadar sağlıklı ve uzun bir yaşam sürdürebilir olsa da tedaviye erişimin önündeki engeller, damgalama ve ayrımcılık nedeniyle yeni enfekte olmuş kişilerin sayısı ve ölümler ne yazık ki arzu edilen düzeyde azaltılamamıştır. Buna karşın özellikle son 10 yılda dünyanın pek çok ülkesinde uygulanan önleme programlarıyla bölgesel olarak, yeni HIV enfeksiyonu sayıları ve ölümlerde önceki yıllara kıyasla kısmi bir azalma yaşanmıştır. Ancak Türkiye'nin de içinde bulunduğu ve dünyada artışın olduğu tek coğrafya olan Doğu Avrupa ve Orta Asya bölgesinde yıllık yeni enfeksiyon sayısı % 60 oranındaki yükselişle alarm vermektedir.

Yeni tanı alan ve T.C. Sağlık Bakanlığı'na bildirilen HIV ile enfekte bireylerin toplam sayısı Ocak 2019 itibarıyla 21.520 kişidir. Kurumun istatistiklerine göre yıllık bazda HIV tanısı almış kişi sayısı 2008 - 2018 arasında yaklaşık 8 kat artmış, 2008 yılında tanı alan birey sayısı 450 iken 2018'de 3356'ya çıkmıştır. T.C. Sağlık Bakanlığı'nın 2018 yılı için açıkladığı yeni tanı sayısı, HIV enfeksiyonunun ülkemizde görüldüğü 1985 yılından bu yana en yüksek düzeyine ulaşmıştır.

İstatistiklere göre HIV ile enfekte olan birey sayısı 20.000'i aşmış olsa da HIV enfeksiyonunun ortalama 8-10 yıl kadar belirtisiz seyretmesi, kişilerin sağlık kurumlarına yeterli başvuruda bulunmaması, kayıt sistemlerinin yeterli çalışmaması bu sayının gerçekleri yansıtmadığını düşündürmektedir.

1 <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/hiv-aids>

Ayrıca, resmi sayıların dışında HIV statüsünü bilmeyen pek çok kişi bulunmaktadır. Enfeksiyonun ileri evrelerinde tanı alan kişilerin oranının yüksek olması, ülkemizdeki tanı yaklaşımının yetersiz olduğunu düşündürmektedir. Toplumda ve hekimler arasında HIV ile ilgili farkındalığın düşük, HIV bilgisinin yetersiz ya da yanlış ve HIV pozitif bireylere yönelik damgalama ve ayrımcılığın devam ediyor olması nedenleriyle kişiler test yaptırmaktan çekinmekte ve dolayısıyla erken dönemde tanı alamamaktadır. HIV enfeksiyonu uzun yıllar belirtisiz seyredebildiği ve test yaptırılmadığı için Türkiye’de HIV statüsünü bilmeyen çok sayıda birey olduğu düşünülmektedir. 2017 yılında yapılan bir matematiksel modelleme çalışmasında HIV ile yaşayan bireylerin gerçek sayısı 75.255 olarak tahmin edilmiştir.²

Türkiye, her ne kadar HIV prevalansının düşük olduğu ülkeler arasında yer alsa da son yıllarda yeni enfeksiyonlarda görülen artış ürkütücü boyutlara ulaşmıştır. Diğer yandan HIV önleme, tedavi, bakım ve destek başlıkları altında birbirlerini tamamlayan faaliyetleri kapsayan planlı bir ulusal strateji ne yazık ki geliştirilememiştir.

Birleşmiş Milletler HIV/AIDS Ortak Programı (UNAIDS)’nın 2020 yılı için ortaya koyduğu 90-90-90 hedefine küresel hedefler;

- Tahmin edilen HIV pozitif nüfusun %90’ının tespit edilmesi
- Tespit edilen HIV pozitiflerin %90’ının tedaviye erişiminin sağlanması
- Tedaviye erişenlerin %90’ının viral yükünün baskılanmış olması

doğrultusunda birçok ülke adımlar atmış, programlar hazırlamış ve bu hedeflere yaklaşma başarıları göstermiştir. Bu başarıların altında ücretsiz kondom dağıtımı ve şırınga değişim programları gibi korunma araçları ile TÖP (Temas Öncesi Profilaksi), TSP (Temas Sonrası Profilaksi), ÖİT (Önleme için Tedavi) gibi bulaşı önleyen tedavilerin etkin şekilde kullanımı yatmaktadır.

Türkiye’de ise özellikle HIV pozitif nüfusun % 90’ının tespiti noktasında ciddi sorunlar bulunmaktadır. Anonim test merkezleri sayısının yetersizliği, HIV’e ilişkin eksik/yanlış bilgiler ve toplumsal damgalama/ayrımcılık test yaptırmamanın ve tanı koymanın önündeki engeller arasında bulunmaktadır.

1980’li yıllarda tanımlanan HIV enfeksiyonu, o zamandan bu yana tüm dünyada din, dil, ırk, cinsiyet, ülke ayrımı yapmadan yayılmıştır. Tıptaki ilerlemelerle kronik bir sağlık durumu olarak kabul edilmesine rağmen tedaviye erişimdeki sorunlar başta olmak üzere damgalama, ayrımcılık ve hak ihlalleri nedeniyle HIV pozitif kişilerin yaşamları zorlaşmakta ve hatta daha ağır bir bedel ödeyerek kişiler yaşamlarını kaybetmektedir. HIV/AIDS hala en önemli küresel sağlık sorunlarından birisi olmanın yanı sıra küresel bir insan hakları sorunu olarak da karşımızda durmaktadır.

Dünyanın her yerinde olduğu gibi ülkemizde de HIV ve HIV ile yaşayanlara yönelik ayrımcı ve damgalayıcı yaklaşımlar ne yazık ki devam etmektedir. Bunları azaltmaya yönelik yapılan az sayıdaki çalışmanın etkisi ise arzulananın çok altında kalmaktadır. Ayrımcılığı önleyici yasal düzenlemelerin yetersizliği, toplumda HIV’e ilişkin bilgilerin eksik ya da yanlış olması toplumsal damgalama ve ayrımcılığın devam etmesi, HIV pozitiflerin içselleştirilmiş damgalama yaşamları, haklarını yeterince bilememeleri veya çeşitli zorluklar nedeniyle haklarını arayamamaları HIV’in “normalleştirilmesi”nin önündeki engeller olarak değerlendirilmektedir.

Türkiye’de yapılmış bilgi, tutum ve davranış araştırmalarında toplumumuzun HIV’e ve HIV pozitiflere yaklaşımını anlamaya yardımcı olacak veriler elde edilmiştir.

2 https://www.researchgate.net/publication/324843452_HIV_Infection_in_Turkey_How_Close_Are_We_to_the_Target

2017 yılında “HIV/AIDS Farkındalık Araştırması” kapsamında 21.347 kişiyle anket yapılmıştır. Katılımcıların;

- %77,3’ü HIV hakkında herhangi bir bilgilerinin olmadığını,
- %75’i HIV pozitiflerin normal bir hayat sürdüremeyeceğini,
- %59,1’i HIV’in öpüşmeyle bulaşabileceğini,
- %34,8’i HIV’in el sıkışma- sarılma yoluyla bulaşabileceğini belirtmiştir.³

“Sağlık Çalışanlarının HIV/AIDS Olgularına Yaklaşımları” adlı İstanbul Eğitim ve Araştırma hastanesindeki hekim ve hemşirelere yönelik yürütülen bir çalışmada ise, HIV/AIDS olgularına karşı önyargıların boyutunun ortaya çıkarılması ve bu önyargıya neden olabilecek faktörlerin saptanması amaçlanmıştır. 2014 yılında KLİMİK (Türk Klinik Mikrobiyoloji Ve Enfeksiyon Hastalıkları Derneği) Dergisinde yayınlanan araştırmanın sonuçları ise aşağıdaki gibidir.⁴

Anket Soruları	Evet	Hayır
HIV/AIDS tedavi edilebilen bir hastalıktır.	44	56
ELISA testinin pozitif olması kişinin HIV/AIDS olduğunu gösterir.	52	48
HIV/AIDS homoseksüellerin hastalığıdır.	29	71
HIV/AIDS bulaşıcı bir hastalıktır.	99.2	0.8
HIV/AIDS sadece cinsel ilişkiyle bulaşır.	12	88
HIV/AIDS korunmasız cinsel ilişkiyle bulaşır.	96.8	3.2
HIV/AIDS tokalaşma, sarılma gibi sosyal ilişkilerle bulaşır.	0.8	99.2
HIV/AIDS öksürük veya hapsirmayla bulaşır.	7	93
HIV/AIDS ortak çatal, kaşık, bardak kullanımıyla bulaşır.	20	80
HIV/AIDS kontrolsüz kan transfüzyonuyla bulaşır.	99.2	0.8
HIV/AIDS aynı havuzda yüzmeye ve aynı tuvaleti kullanma yoluyla bulaşır.	15	85
HIV/AIDS sivrisinek ve böcek ısırığıyla bulaşır.	18	82
HIV/AIDS’li gebe anneden çocuğa bulaşır.	95.3	4.7
HIV/AIDS’ten korunma yollarından biri aşı olmaktır.	10	90
Kondom kullanımı HIV/AIDS’in bulaşmasını engelleyebilir.	94	6
HIV/AIDS’ten korunma yolu tek eşliliktir.	63	34
Yaptığım işi HIV/AIDS açısından riskli buluyorum.	88	12
Sağlık çalışanının, kişinin HIV/AIDS durumunu bilmeye hakkı vardır.	49	51
HIV/AIDS’li hastaları takip etmeyi tercih etmem.	50	50
HIV/AIDS’li hastalardan hiç hoşlanmam.	16	84
HIV/AIDS’li hastanın tedavisini yapmaktan kaçınırım.	19	81
HIV/AIDS’li hastanın ameliyatını yapmaktan kaçınırım.	60	32
Meslektaşlarımın HIV/AIDS’li hasta takip ettiğini bilmeleri beni rahatsız eder.	7	93
Diğer hastalarımın HIV/AIDS’li hasta takip ettiğini bilmeleri beni rahatsız eder.	27	73
HIV/AIDS’li biriyle aynı yerde çalışmayı istemem.	26	74
HIV/AIDS’li hastalar diğer hastalarla aynı odada kalmamalıdır.	44	56
HIV/AIDS’li hastalar mümkün olan en kısa sürede taburcu edilmelidir.	35	65
Devlet HIV/AIDS üzerine daha az, sık görülen hastalıklara daha fazla kaynak ayırmalıdır.	44	56
HIV/AIDS’li kişilerin ayrımcılığa maruz kalmamaları için yasalar düzenlenmesine gerek yoktur.	20	80
HIV/AIDS’li kişilere destek olmak amacıyla gönüllü kuruluşlara gerek yoktur.	5	95

Yakın bir zamanda yapılmış olan bu araştırmanın bulguları sağlık çalışanlarının bile HIV’e ilişkin bilgilerinin yanlış ya da yetersiz olduğunu ve HIV pozitiflere ayrımcı bakış açılarının olduğunu göstermektedir. Bu çalışma, toplumun diğer kesimlerinin HIV ve HIV pozitiflere yönelik tutum ve davranışlarının nasıl olabileceği ile ilgili ipuçları sunmaktadır.

3 http://sagliktagenc.org/zile/uploads/2018/01/HIV_AIDS_Farkindalik_Raporu.pdf

4 <https://www.klimikdergisi.org/sayilar/94/buyuk/103-82.pdf>

2011 yılında 100 HIV pozitif kişi ile derinlemesine yapılan anket çalışmasının bulgularına göre HIV ile ilgili damgalama/ayrımcılık ve insan hakları ihlali oranı sırasıyla %23.1 ve %30 bulunmuştur. En yaygın damgalama şeklinin, hakkında dedikodu yapılması (%69) ve sözel taciz, tehdit ve incitilme (%46) olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların %30'u HIV ile ilgili damgalama nedeniyle işini kaybetmiş ve %20'sine sağlık hizmeti verilmesi reddedilmiştir. Hastaların rızası olmadan sağlık profesyonelleri tarafından üçüncü şahıslara HIV durumunun açıklanması da bir başka önemli sorun olarak ortaya çıkmıştır. HIV'in bulaşma yolları konusunda yeterli bilgi olmaması nedeniyle gündelik temas yoluyla bulaşma korkusunun, damgalamanın en önemli nedeni olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, katılımcılar arasında içselleştirilmiş damgalama eğiliminin de yüksek olduğu saptanmıştır.⁵

Toplumsal damgalamanın yanı sıra araştırma verisiyle de ortaya konduğu üzere içsel damgalama HIV ile yaşayanların yaşamlarını zorlaştırmakta ve toplumla bütünleşmesinin önünde engel teşkil etmektedir. Bu nedenle, HIV pozitif bireylere yönelik destek ve danışmanlık hizmetleri yaygınlaştırılarak, onların HIV durumlarıyla barışması, tedaviye tam uyum göstermesi ve böylelikle kaliteli ve sağlıklı bir yaşam sürdürebilmeleri sağlanmalıdır. Ne var ki, HIV'e yönelik destek ve danışmanlık hizmetleri ve bu hizmetlerin sağlanabilmesi için gerekli olan yetişmiş insan kaynağı ve bu ihtiyacı karşılamaya yönelik adımlar son derece yetersizdir.

1994 yılında UNAIDS (Birleşmiş Milletler HIV/AIDS Ortak Programı) tarafından hazırlanan bildirgede GIPA* (Greater Involvement of People Living with HIV / HIV ile Yaşayanların Süreçlere Daha Fazla Dahil Edilmesi) prensipleri kabul edilmiştir. Bu prensiplerle, HIV'e yönelik ulusal ve küresel stratejilerde HIV pozitiflerin daha fazla sorumluluk alması ve bu faaliyetlere en geniş şekilde katılımının sağlanması önerilmiştir. Özellikle destek ve önleme çalışmalarına HIV pozitiflerin katılımının çok değerli olduğu kabul edilmektedir.

****(GIPA) HIV ile Yaşayan Bireylerin Anlamlı Katılım Prensipleri⁶***

- HIV ile yaşayan bireyler, HIV ile alakalı tüm yasal ve sosyal politikaların geliştirilmesi ve değerlendirilmesi süreçlerinde karar mekanizmasında yer almalıdırlar.
- HIV ile yaşayan bireyler, HIV'in tanı, tedavi ve danışmanlık süreçlerinde, yeni tanı alan bireylerle deneyim paylaşımında bulunarak eğitici rolü üstlenmelidirler.
- HIV ile yaşayan bireyler, kendi tedavi süreçleriyle ilgili karar mekanizması olup, bireysel tedavi, psikolojik destek süreçlerini yönetebilir olmalıdırlar.
- HIV ile yaşayan bireyler, savunuculuk ve aktivizm çalışmalarına dahil olmalıdırlar.
- HIV ile yaşayan bireyler, sağlık hizmetine erişim, tedavi, danışmanlık ve diğer HIV pozitif bireyler için kaynak yaratma alanlarında yasa geliştirme düzeyinde savunuculuk faaliyeti yürütmelidirler.
- HIV ile yaşayan bireyler, deneyimlerini paylaşarak, yeni tanı almış HIV pozitif bireyleri HIV ile ilgili yapılacak ağ çalışmalarına dahil etmek, anlamlı katılımlarını sağlamak için liderlik etmelidirler.
- HIV ile yaşayan bireyler, bilgi ve deneyim aktarımlarıyla, UNAIDS, Küresel Fon (The Global Fund) gibi uluslararası organizasyonların, danışmanlık ve tedavi hizmetlerinin geliştirilmesiyle ilgili program ve projelerinin tasarım, uygulama ve değerlendirme süreçlerine anlamlı katılım sağlamalıdırlar.
- HIV ile yaşayan kişilerin HIV önleme ve destek alanlarındaki çalışmalara daha donanımlı ve geniş bir katılım gösterebilmesi için bu kişilerin bilgi birikimlerinin artırılması, gönüllü çalışmalarda yer alabilmeleri için kendilerine uygun ortamlar yaratılması gerekmektedir.

⁵ <http://www.klimikdergisi.org/sayilar/103/buyuk/15-213.pdf>

⁶ http://data.unaids.org/pub/briefingnote/2007/jc1299_policy_brief_gipa.pdf

GIPA prensiplerinde de belirtildiği gibi HIV ile yaşayan bireylerin konuyla ilişkili her alanda anlamlı katılımı teşvik edilmektedir. Bu nedenle destek ve danışmanlık hizmetleri bağlamında sadece sağlık çalışanlarının değil, HIV pozitif akran danışmanları ve vaka yöneticilerinin yetiştirilmesi ve sayısının artırılması da gerekmektedir. Böylelikle hem alanda yetişmiş insan gücü artmış olacak hem de HIV pozitifler arasındaki dayanışma güçlendirilerek toplumsal ve içsel damgalama azaltılabilecektir.

2. Akran Danışmanlığı Neden Önemlidir?

HIV tanısı almak, tanı alan kişi için genellikle baş etmesi zor bir sürecin başlangıcı olarak algılanmaktadır. Bu algıyı destekleyen en önemli unsurlar, HIV/AIDS'e ilişkin edinilmiş yanlış ya da eksik bilgiler ve çoğu zaman HIV pozitif kişinin kendi rızası dışında tanısının paylaşılması/öğrenilmesi sonucunda karşılaştığı ayrımcı ve damgalayıcı davranışlardır. Tanı travması olarak adlandırılan bu zorlu süreçle baş etmeye çalışan HIV pozitif bireyler, doktorlarından ya da pek kolay olmasa da aileleri ve arkadaşlarından yardım alabilmektedir. Fakat tanı alan kişiye benzersiz destek sağlayabilecek tek kişi daha önce HIV tanısı almış ve bununla yaşamayı normalleştirmiş, sağlıklı ve kaliteli bir şekilde yaşamını sürdürmeye devam eden akranıdır. Çünkü akranı, yalnız olmadığını ve bununla yaşanabileceğini gösteren biricik somut kanıttır.

Akran danışmanlığı alan HIV pozitiflerin yaşam kalitelerinde gözle görülür bir iyileşme olmakta, kişilerin tedaviye uyumları artmakta ve kişiler tanılarıyla ilgili toplumda karşılaşacakları olumsuzluklara daha kolay göğüs gerebilmektedir.

Akran danışmanlığının birey sağlığı üzerindeki bu olumlu etkisinin yanı sıra toplum sağlığı açısından da anlamlı katkısı bulunmaktadır. Riskli davranışların azaltılmasında akran danışmanlığının önemi araştırma bulgularıyla kanıtlanmıştır. Avusturalya'da, HIV tanısı almış kişiler üzerinde yapılan 2 davranış araştırmasına göre akran desteği, riskli davranışların azaltılmasında aile, arkadaş ya da doktorlardan çok daha etkilidir. Bu iki çalışmayı ele alan ve aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilen makalede şunlar ifade edilmektedir.

"Bu, herkese tedavi verilmesi önerisi yapıldıktan sonra, tanı alan HIV pozitif erkeklerin davranışlarındaki değişimi saptamayı amaçlayan ilk davranışsal çalışmalardan biridir ve aile bireylerinin, eşlerin, doktorların ve diğer arkadaşların değil, yalnızca HIV pozitif akranların verdiği desteğin önemli bir role sahip olduğunu ortaya koymuştur."⁷

Akran danışmanlığı, belli bir profesyonelliği gerektiren oldukça zor bir danışmanlıktır. Çünkü bireyler benzer ama farklı tıbbi, psikolojik ve sosyal süreçlerden geçerler. Danışman olacak kişinin kendisini bir doktor, psikolog, avukat, beslenme ya da sosyal hizmet uzmanı yerine koymadan fakat her bir uzmanlık alanıyla ilgili temel danışmanlık bilgilerine sahip olması, kişinin ihtiyaçlarına göre uzmanlara yönlendirmesi ve vakanın yönetimini sağlaması gerekmektedir.

Ülkemizde HIV'e yönelik destek hizmetleri ve bu hizmetlerin sağlanabilmesi için gerekli olan yetişmiş insan kaynağı ne yazık ki yok denebilecek kadar azdır. Bu sebeple akran danışmanı ve vaka yöneticisi sayısının artırılması ve HIV pozitifler arasındaki dayanışmanın güçlendirilmesi gerekmektedir.

⁷ <http://www.aidsmap.com/How-do-gay-men-diagnosed-with-HIV-change-their-risk-behaviour/page/3053563/>

3. Proje Özeti

“Akran Danışmanlığı, Kapasite Geliştirme ve Savunuculuk Eğitimleri”, ülkemizde yıllar içinde ve özellikle de son beş yılda sayıları önemli ölçüde artan HIV pozitiflerin destek, danışmanlık ve eğitim gereksinimini karşılayarak HIV’in tıbbi, psikolojik, hukuki ve sosyal boyutlarına ilişkin bilgi ve dolayısıyla yaşam kalitelerini arttırmayı, haklarını bilen ve arayan bireyler haline gelerek HIV pozitiflere yönelik damgalama ve ayrımcılığı azaltmayı amaçlamıştır. Bu amaca uygun olarak, yeni tanı almış ya da bir süredir HIV ile yaşayan fakat HIV ile yaşama becerisi geliştirememiş akranlarına rol model oluşturabilecek, HIV statüleriyle barışık, akran danışmanlığı ve vaka takibi yapabilecek kişilerin yetiştirilmesi hedeflenmiştir.

Bu amaca uygun olarak projenin danışman ve eğitmen kadrosu, HIV alanında yıllardır aktivizm yapan deneyimli akran danışmanları ile tıp, hukuk, psikoloji, beslenme ve sosyal hizmet gibi alanlardan HIV konusunda çalışmaları olan uzmanlardan oluşturulmuştur. Türkiye’den uzmanlara ek olarak yurt dışından yaklaşık 40 yıldır HIV ile yaşayan Benjamin Collins de rol model ve dünyadaki HIV aktivizmini canlı tanığı olarak eğitimlere dahil edilmiştir.

HIV pozitiflerin en yoğun olarak yaşadığı 3 şehirde (İstanbul, Ankara ve İzmir) gerçekleşecek 4 eğitimde 80 HIV pozitif bireyin bu eğitimleri alması planlanmıştır.

4. Yöntem

Eğitim programı, projenin danışman ve eğitmenleriyle birlikte 2 tam gün sürecek şekilde oluşturulmuştur. Eğitim programının ana başlıkları;

- HIV ve AIDS’in tarihçesi, dünyada ve Türkiye’de HIV aktivizmi,
- HIV’in tıbbi boyutu,
- HIV ve ruh sağlığı,
- HIV ve beslenme,
- HIV, yasalar ve insan hakları,
- Tedaviye erişim ve bürokratik işlemler,
- Danışmanlıkları ve iletişim teknikleri,
- HIV ile yaşam deneyimleri,
- Rollerle canlandırma,
- Grup çalışmaları ve vaka tartışmaları şeklinde hazırlanmıştır.

Aşağıda isimleri yer alan kişiler ise projede eğitmen ve/veya danışman olarak görev almışlardır:

Prof. Dr. Ayşe Deniz Gökengin
Uzm. Dr. Arzu Nazlı Zeka
Uzm. Dr. Meral Akbıyık
Uzm. Dyt. Ayşegül Bahar
Av. Habibe Kayar
Av. Hatice Demir
Benjamin Collins
Rich Atkins
Çiğdem Şimşek İşci
Sevgi Yılmaz
Sefa Yasin ErKaymaz
Ahmet Ayaz Yılmaz
Tekin Tutar

Eğitim programının akışı ve ayrıntıları Ek-1 de yer almaktadır.

Eğitimler, HIV ile yaşayan bireylerin bilgilendirilmesini ve deneyim paylaşımını içerecek şekilde planlanmıştır. Böylelikle, eğitim almış kişilerin hem HIV durumlarına dair çok bileşenli bilgiye sahip olmaları hem de akıllarındaki sorulara yanıt bularak akran danışmanlığı vermeye hazır hale gelmeleri hedeflenmiştir.

İstanbul'da 2 , İzmir ve Ankara'da ise 1'er eğitim planlanmış, her bir eğitimden 20'şer HIV pozitifin yararlanması düşünülmüştür.

Eğitimler, derneğin web sitesi ve sosyal medya hesaplarından duyurulmuş konuya ilgi gösteren diğer sivil toplum kuruluşlarının duyuruyu paylaşmasıyla da yaygınlaştırılmıştır. Ayrıca HIV takibi yapan bazı doktorlarla iletişime geçilerek tedavi verdikleri kişileri eğitime yönlendirmesi talep edilmiştir.

Pozitif İz Derneği ile daha önceden bağlantıya geçmiş, eğitim için uygun oldukları düşünülen kişilerle de irtibat kurularak eğitimlere davet edilmiştir.

Eğitilmelere katılacak kişiler, eğitimlerin duyurulması ve başvuruların alınmasını takiben projenin eğitmen kadrosunda yer alan akran danışmanlarının başvurularla yaptıkları değerlendirmeler sonucunda belirlenmiştir.

Eğitim sonunda dağıtılan anket formu ile eğitimin katılımcılar tarafından değerlendirilmesi sağlanmıştır. (Ek-2)

5. Bulgu ve Yorum

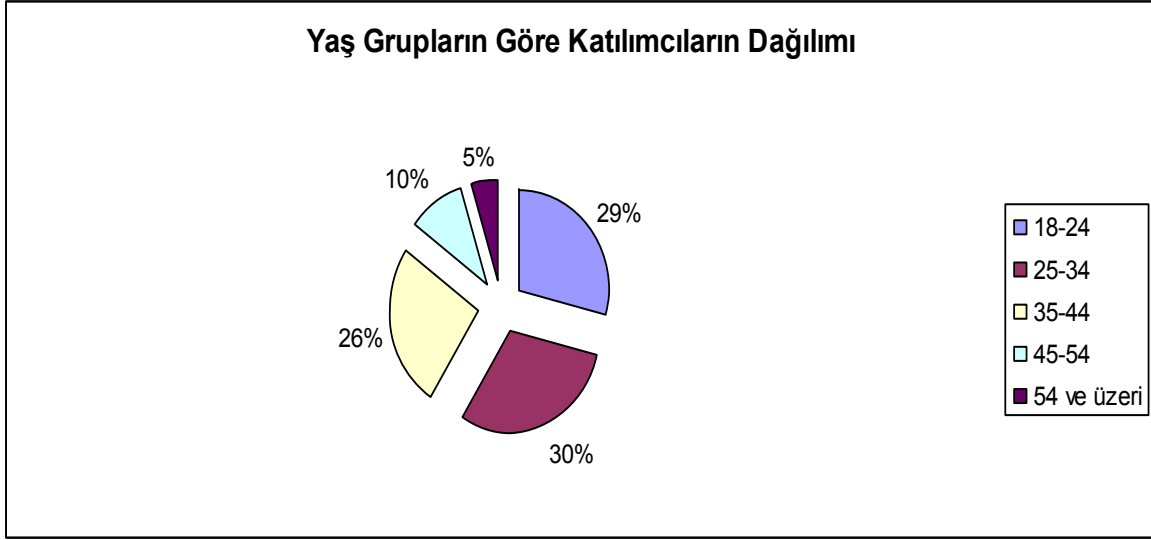
Planlandığı gibi sırasıyla İstanbul, Ankara, İstanbul-2 ve İzmir'de eğitimler gerçekleştirilmiştir. Toplamda 63 kişinin katılımcı olmuştur ve her bir eğitim için katılımcı sayıları aşağıdaki gibidir.

	İstanbul	Ankara	İstanbul-2	İzmir
Erkek	15	12	12	11
Kadın	5	1	2	5
Toplam	20	13	14	16

Projede hedeflene kişi sayısı 80 iken toplam 63 katılımcıyla eğitimler gerçekleştirilmiştir. Sayının hedeflenenin biraz altında kalmasında aşağıdaki nedenlerin etkili olduğu düşünülmektedir.

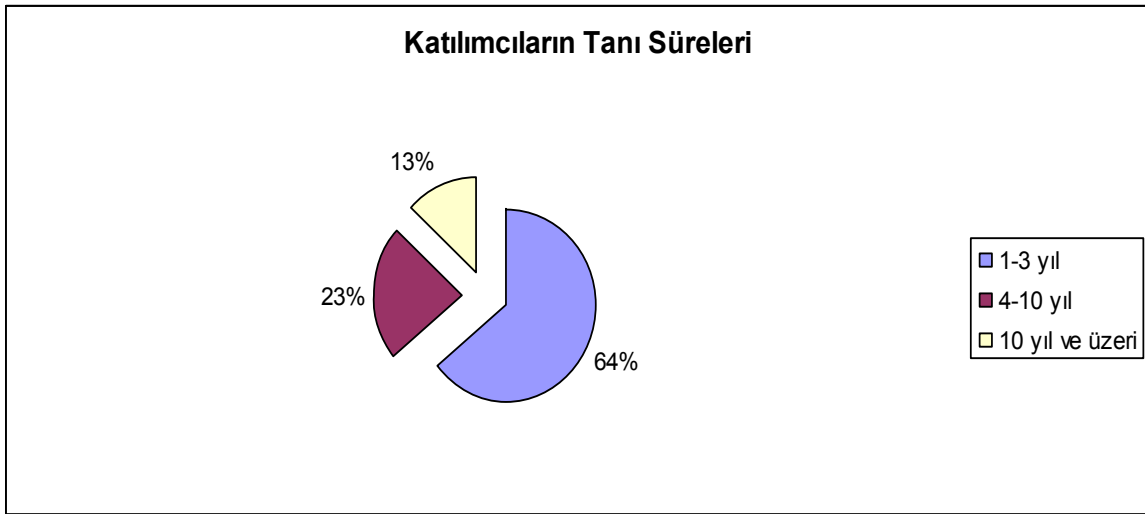
- Mahremiyet kaygıları
- Takvimin uygun olmaması
- Bazı hekimlerin bu eğitimi değerli görmemesi ve tedavi verdikleri kişileri eğitime yönlendirmemesi

Katılımcıların yaş grupların göre dağılımı ise aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Katılımcıların neredeyse 1/3'ünü 24 yaş altındaki genç bireyler oluşturmuştur. Bu veri, Türkiye'de son yıllarda HIV enfeksiyonunun gençlerdeki dikkat çeken artışına paralellik göstermektedir.

HIV tanısı aldıkları tarih itibariyle katılımcılar şu şekilde gruplandırılmıştır:

HIV tanısı alma sürelerine bakıldığında katılımcıların yaklaşık 2/3 ünün son 3 yılda tanı aldığı görülmektedir. Bu veri, yeni tanı alan bireylerin eğitime daha çok ihtiyaç duydukları ve katılım motivasyonlarının daha yüksek olduğu şeklinde yorumlanmıştır.

Katılımcılara eğitimlerin tamamlanması sonrasında değerlendirme formları dağıtılmış ve eğitime ilişkin geri bildirimleri alınmıştır.

Eğitmen kadrosu ve eğitimin içeriğine ilişkin 5 üzerinden (5-mükemmel, 4-çok iyi, 3-iyi, 3-orta, 1-zayıf) değerlendirmede bulunmaları istenmiş ve aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

Eğitmen kadrosu sizce nasıldı? sorusuna katılımcılar ortalama 4.64 puan vermişlerdir.

Eğitim programından içerik olarak tatmin oldunuz mu? sorusuna verilen ortalama puan ise 4.43 olmuştur.

Eğitmen kadrosu ve eğitim içeriğine ilişkin memnuniyetin çok yüksek düzeylerde çıkması, programın ve kadronun katılımcıların ihtiyaçlarına uygun olarak oluşturulduğunu göstermiştir.

Bunlara ek olarak katılımcıların eğitime ilişkin görüş ve önerilerini yazmaları için değerlendirme formunda bir alan ayrılmış ve bu alana yapılan bazı geri bildirimler şu şekilde olmuştur.

“Eğitim programı güzel planlanmış fakat bu kadar çok bilginin daha uzun zamana yayılarak yapılmasını tercih ederdim. Herşey için teşekkürler. Çok bilgilendirici ve öğretici bir eğitim oldu. Pozitif bireylerle zaman geçirmek kendimi iyi hissettirdi”

“Öğrendiklerimizi uygulamak için canlandırma ve rol çalışmaları iyi düşünülmüş. Eğitim aldığım için kendimi iyi hissediyorum. Keşke daha uzun olsaydı.”

“Ben bu programdan gerçekten memnun kaldım. Bu program sayesinde birçok şey öğrendim. İyi ki katılmışım.”

“Bu toplantının yapılmasında emeği geçen herkesten Allah razı olsun. Devamını beklerim, psikolojik olarak oldukça rahatladım”

“Çok sıcak ve dolu dolu bir programdı. Teşekkür ederim, iyi ki varsınız, varız.”

“Eğitimin faydasının uzun süreli olması ve farkındalığın artması için sürdürülebilir hale getirilmesi gerekir. İki günle kalmamalı, belli periyotlarda güncellenmeli.”

“Haklarımızı bilmek ve savunmak önemli, eğitim birçok soruma cevap verdi.”

“Eğitim sonrası kendi bilgi eksikliklerimi fark ettim. Danışman olarak eğitmenler A grubu danışmanlar, bense şu anda en fazla B sınıfı danışman olabilirim. Eğitimlerin tekrarlanarak devam etmesi gerektiğini düşünüyorum.”

“Ben çok memnun ayrılıyorum. İyi ki varsınız.”

“Program sonucu değişen fikir ve düşüncelerimi belirtmek istiyorum. Öncelikle gelme amacım bildiğiniz üzere düzensiz ilaç kullanıyorum, en son testimi 8 ay önce yaptırdım. Hastalığı sürekli hayatıma çıkacak bir engel olarak görüyordum. Sonuç ise artık ciddi anlamda bana ait olan hayatımı önemsemeye, HIV’in abarttığım kadar önemli bir tanı olmadığına karar verdim. Herşey için teşekkürler.”

“Pozitif tanısı aldığım günden itibaren dernekle kontak halinde olduğum için zaten genel hatlarıyla bildiğim, hayatımı kolaylaştıracak bilgileri tüm ayrıntılarıyla öğrendim. Herşey çok iyiydi, teşekkürler.”

“Eğitim verilmeye başlandığı gün boyunca insanlara bakış açım değişti, olması gereken yere doğru. Pozitif İz Derneğinde çalışmak istiyorum. LGBTI+ birey olarak bizlere verilen değeri çok beğeniyorum. Bizleri yalnız bırakmadığınız için teşekkür ederim.”

“Eğitmen kadrosu konuya son derece vakıf, anlayışlı. Bu tür eğitimlerin devamını dilerim.”

“Herşey çok destekleyici ve pozitif. Sabrınız ve desteğiniz için teşekkürler. Şu an kendimi daha güvende hissediyorum. Akran danışmanlığı konusund kendimi sizlerin verdiği bilgiler ışığında geliştirerek aktif olarak katılmayı çok isterim.”

Alınan yazılı geri bildirimlerde eğitimlerin daha sık yapılması talebi öne çıkmıştır. Eğitimlerin tekrarlanması talepleri, HIV pozitif bireylerin eğitim ve bir araya gelme ihtiyaçlarını ortaya koymaktadır.

İstanbul, Ankara ve İzmir’de gerçekleştirilen eğitimler ile özellikle İzmir ve Ankara’daki HIV pozitifler büyük çoğunluğu ilk kez başka HIV pozitiflerle bir araya gelmiş ve bu eğitim sayesinde kendi aralarında bir iletişim ağı oluşturabilmişlerdir. Eğitimler tamamlandıktan sonra şehir bazında whatsapp yazışma grupları kurulmuş ve kendi aralarında toplantılar düzenlemişlerdir. Böylelikle İstanbul dışındaki iki büyük şehirde de HIV pozitifler arasında örgütlenmenin yolu açılmıştır.

Eğitime katılan kişilerle proje süresince irtibat devam ettirilmiş ve yapılan görüşmelerde en az 10 tanesinin akran danışmanlığı yapmaya başladığı öğrenilmiştir. Özellikle internet ortamında ve hastanede sıra beklerken tanıştıkları HIV tanısı almış kişilere destek ve danışmanlık sağladıkları bilgisi alınmıştır. Bu kişiler akran danışmanlığı verirken karşılaştıkları zorluklar ya da yanıtını bilmedikleri sorular için eğitmenlere ulaşmış ve gerekli bilgi ve yönlendirme kendilerine sağlanmıştır.

6. Değerlendirme ve Sonuç

Proje kapsamında planlanan 4 eğitim başarıyla tamamlanmıştır. Katılımcılar hem sözel olarak hem de değerlendirme formlarında eğitimden duydukları memnuniyeti ifade etmişler ve HIV pozitifleri bir araya getiren, onları güçlendiren bu ve benzeri eğitimlerin devam etmesini talep etmişlerdir.

Eğitimler; HIV statüsüyle daha barışık ve diğer HIV pozitiflerle daha fazla dayanışma içinde olmanın önünü açmıştır. Eğitim alan bazı kişilerin akranlarına destek ve danışmanlık vermeye başlaması eğitimin hedefine ulaşması bakımından anlamlıdır.

Eğitime katılmak isteyip mahremiyet kaygısı nedeniyle gelemeyen pek çok kişinin olması bu alandaki çalışmaların önündeki en önemli zorluk olarak değerlendirilmiştir. Çekinerek katılım gösterdiğini beyan eden HIV pozitiflerin, korkularının yersiz olduğunu eğitime katıldıktan sonra anladıklarını ve böyle bir eğitimi kaçırmadıkları için son derece mutlu olduklarını ifade etmeleri kişilerin bu tarz eğitimlere katılmaları konusunda daha fazla teşviğe gereksinim duyduğunu göstermiştir.

Proje ile bu ve benzeri eğitimlere duyulan ihtiyaç ve eğitimlerin yarattığı olumlu atmosfer net bir şekilde görülmüş, HIV pozitifler arasındaki dayanışmanın ve akran danışmanlığının önemi bir kez daha anlaşılmıştır. HIV ile yaşayan bireylere yönelik eğitim çalışmalarının yaygınlaştırılarak devam etmesi hem HIV pozitiflerin hem de toplumun yararına sonuçlar sağlamaya devam edecektir.

7. Teşekkür

- Projeye finansal destek sağlayan Gilead ile Hayat Bulan Fikirler’e
- Proje partneri olan AIDS ve Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar Derneği’ne,
- Eğitimler için mekân desteği sağlayan İzmir’de EGEHAUM’a (Ege Üniversitesi HIV/AIDS Araştırma ve Uygulama Merkezi) ve Ankara’da Çankaya Belediyesi’ne,
- Projede HIV ile yaşayan katılımcılara ulaşılması ve eğitimin düzenlenmesi aşamasındaki destek sağlayan doktorlara,
- Projeye katkı yapan eğitmen ve danışman kadrosuna teşekkür ederiz.

8. Ekler

EK 1) Akran Danışmanlığı ve Vaka Yönetimi Eğitim Programı

EK 2) Değerlendirme Anketi

EK 3) Eğitimlerden ve Geri Bildirimlerden Görseller

EK 1

Akran Danışmanlığı, Kapasite Geliştirme ve Savunuculuk Eğitimleri Projesi

1. Gün

10.00 – 10.10	Tanışma ve proje tanıtımı (Tekin Tutar)
10.10 – 10.15	Eğitim anlaşmasının oluşturulması (Ayaz Yılmaz)
10.15 – 10.30	Beklentiler (Ayaz Yılmaz)
10.30 – 11.30	HIV'in tıbbi boyutu (Prof. Dr. Deniz Gökengin)
11.30 – 11.45	Kahve arası
11.45 – 13.00	HIV ve AIDS'in canlı tanığından dünyada HIV aktivizmin öyküsü (Benjamin Collins / Tercüme: Deniz Gökengin)
13.00 – 13.50	Öğlen yemeği
13.50 – 14.00	Isınma Oyunu
14.00 – 15.15	Rich Watkins'den yaşam tecrübeleri (Rich Watkins / Tercüme: Deniz Gökengin)
15.15 – 15.20	İhtiyaç molası
15.20 – 16.20	HIV, insan hakları ve ihlaller (Av. Hatice Demir)
16.20 – 16.30	Kahve arası
16.30 - 17.15	Türkiye'de HIV tedavisine erişim ve bürokratik işlemler (Yasin Erkaymaz)
17.15 – 17.30	Günlük Değerlendirme, Kapanış (Ayaz Yılmaz)

2. Gün

10.00 – 10:15	Günlük Hatırlatmalar (Çiğdem Şimşek)
10.15 – 11.15	HIV 'in psikolojik boyutu (Psikiyatr Meral Akbıyık)
11.15 – 11.30	Kahve arası
11.30 – 12.30	HIV enfeksiyonunda beslenme ve sağlıklı yaşam (Dyt. Ayşegül Bahar)
12.30 – 13.20	Öğlen yemeği
13:20 – 13.30	Isınma Oyunu
13.30–14.00	HIV epidemiyolojisi ve HIV/AIDS aktivizmi (Tekin Tutar)
14.00 – 14.30	HIV ile Yaşam Öyküsü (Sevgi Yılmaz / Kız Kulesi)
14.30 – 14.35	İhtiyaç molası
14.35 – 15.25	İletişim Teknikleri ve Danışmanlık İlkeleri (Çiğdem Şimşek)
15.25 – 15.35	Kahve arası
15.35 – 16.05	Örnek Danışmanlık Uygulaması (Tüm ekip)
16.05 – 17.20	Grup Çalışması ve sunumları (Tekin Tutar)
17.20 – 17.40	Değerlendirme ve Kapanış (Tekin Tutar)

Akran Danışmanlığı, Kapasite Geliştirme ve Savunuculuk Eğitimi Programı

Değerlendirme Anketi

Memnuniyet Dereceniz: (5) Mükemmel (4) Çok İyi (3) İyi (2) Orta (1) Zayıf

	Mükemmel	Çok İyi	İyi	Orta	Zayıf
Eğitmen kadrosu sizce nasıldı?					
Eğitim programından içerik olarak tatmin oldunuz mu?					
Eğitim programında belirtilen sürelerle riayet edildi mi?					
İkramlar ve öğle yemeklerini değerlendirir misiniz?					
Eğitimin gerçekleştirildiği mekan hakkındaki görüşünüz?					

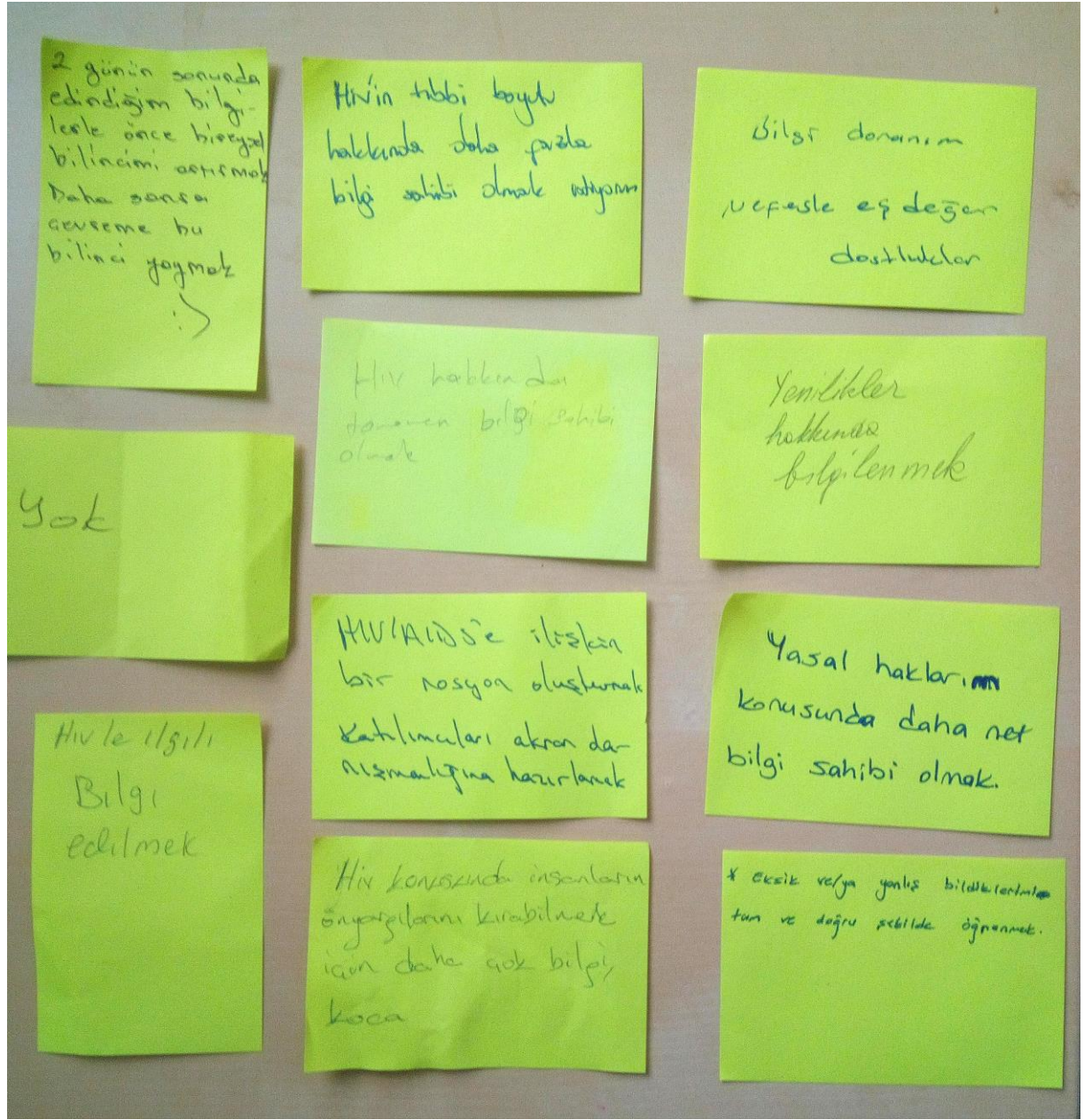
Eğitim programımızı daha iyi hale getirebilmemiz için yukarıdaki sorular dâhilinde ya da belirtmek istediğiniz bir başka konudaki görüş ve önerilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

EK 3

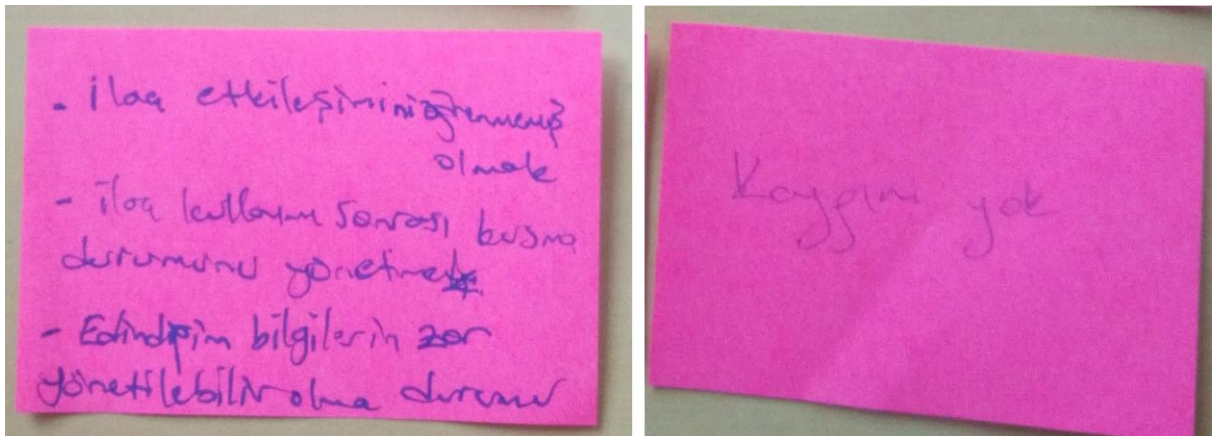
Birinci İstanbul Eğitimi / 09 – 10 Şubat 2019

Kaygılar

Beklentiler

Değerlendirme

Eğitmen kadrosu sizce nasıldı?					
Eğitim programından içerik olarak tatmin oldunuz mu?	X				
Eğitim programında belirtilen sürelerle riayet edildi mi?		X			
İkramlar ve öğle yemeklerini değerlendirir misiniz?					X
Eğitimin gerçekleştirildiği mekan hakkındaki görüşünüz?	X	X			

Eğitim programımızı daha iyi hale getirebilmemiz için yukarıdaki sorular dâhilinde ya da belirtmek istediğiniz bir başka konudaki görüş ve öneri paylaşır mısınız?

Eğitim Programı güzel planlanmış fakat bu kadar çok bilginin daha uzun zamana yayılarak yapılmasını tercih edebilirdim. Yani 1 hafta sonu yerine 2-3 hafta sonu olarak planlanabilir.
Herşey için teşekkürler, çok bilgilendirici ve öğretici bir toplantı oldu. Pozitif bireyler ile birlikte zaman geçirmek bendimi iyi hissettirdi.

Değerlendirme Anketi

Memnuniyet Dereceniz: (5) Mükemmel (4) Çok İyi (3) İyi (2) Orta (1) Zayıf

	Mükemmel	Çok İyi	İyi	Orta	Zayıf
Eğitmen kadrosu sizce nasıldı?		X			
Eğitim programından içerik olarak tatmin oldunuz mu?		X			
Eğitim programında belirtilen sürelerle riayet edildi mi?		X			
İkramlar ve öğle yemeklerini değerlendirir misiniz?	X				
Eğitimin gerçekleştirildiği mekan hakkındaki görüşünüz?		X			

Eğitim programımızı daha iyi hale getirebilmemiz için yukarıdaki sorular dâhilinde ya da belirtmek istediğiniz bir başka konudaki görüş ve önerilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Bu toplantının yapılmasında emeği geçen herksten Allah Razı olsun herkese ayrı ayrı teşekkür ederim. Devamını beklilerim Psikolojik olarak oldukça rahatladım. Allah hepinizin yarve yardımcısı olsun her daim sağlıklı günler dilerim.

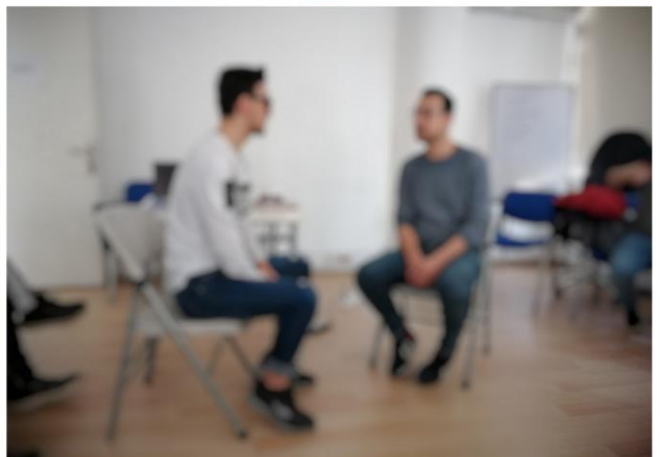
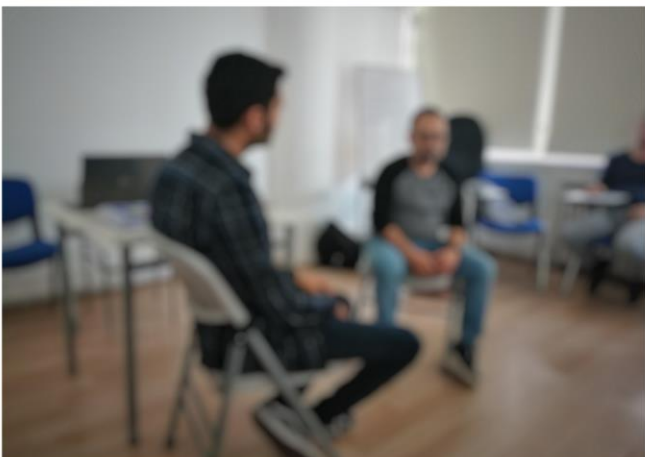
	Mükemmel	Çok İyi	İyi	Orta
Eğitmen kadrosu sizce nasıldı?	X			
Eğitim programından içerik olarak tatmin oldunuz mu?		X		
Eğitim programında belirtilen sürelerle riayet edildi mi?		X		
İkramlar ve öğle yemeklerini değerlendirir misiniz?	X			
Eğitimin gerçekleştirildiği mekan hakkındaki görüşünüz?		X		

Eğitim programımızı daha iyi hale getirebilmemiz için yukarıdaki sorular dâhilinde ya da belirtmek istediğiniz bir başka konudaki görüş ve önerilerinizi paylaşır mısınız?

Daha sık yapılması dileğiyle

Ankara Eğitimi / 09 – 10 Mart 2019

Kaygılar

Kaygım yok. Bu ortam
ben de güven duygusu
yaratı.

Birçok ilaç
Bulamamaların
Korkuysun
Kaygısın bu

x. MAHREMİYET
x. ~~MAHREMİYET~~
x.

Beklentiler

Hiv+ halinde de
ayrıntılı olarak
bilgilerinizi
sunuyorum.

Gerektiğinde
Hiv'i korumada
kişiyi doğru şekilde
onlatabilmek.

* Bilgi
* Tecrübe
* Samimiyet- Sıcaklık
* Dost- Arkadaş
* Paylaşım
* Güç
* Yalnız olmadığımızı
Bilmek

Ortak paylaşım
alanları oluşturmak
ya da dahil olmak

Habitsal Zeminde dha
iyi savunma bilgisi

Bilgilerin
güncellenmesi.

Tıbbi durumumu yalnızca
tıbbi olarak yaşamaz.
Psikolojik tarafını aşım
daha güçlü
olabilmek. Durumumun
normalleşmesi.

Hiv ile yaşamla
dair yazanlar
deneyimleri
öğrenmek ve soru
sorabileceğim kişilerle
kontak kurmak

Bilgilenmek
Sosyalleşmek
iyi hissetmek

Değerlendirme

Akran Danışmanlığı, Kapasite Geliştirme ve Savunuculuk Eğitimi Programı – 9/10 Mart 2019, Ankara

Değerlendirme Anketi

Memnuniyet Dereceniz: (5) Mükemmel (4) Çok İyi (3) İyi (2) Orta (1) Zayıf

	Mükemmel	Çok İyi	İyi	Orta	Zayıf
Eğitmen kadrosu sizce nasıldı?	5				
Eğitim programından içerik olarak tatmin oldunuz mu?	5				
Eğitim programında belirtilen sürelerle riayet edildi mi?	5				
İkramlar ve öğle yemeklerini değerlendirir misiniz?	5				
Eğitimin gerçekleştirildiği mekan hakkındaki görüşünüz?	5				

Eğitim programımızı daha iyi hale getirebilmemiz için yukarıdaki sorular dâhilinde ya da belirtmek istediğiniz bir başka konudaki görüş ve önerilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Bu etkinliklerin daha sık olmasını isterim.
Koyseri'de ve her şehirde olması bilgilendirmek
Her şey içinde çok teşekkür ederim.
Tekin Abi Yaşın abi Çiğdem Abla ve diğer Dr larımız
Ve katılan Arkadaşlarıma Aynı Aynı Teşekkürler ve Saygılar

Memnuniyet Dereceniz: (5) Mükemmel (4) Çok İyi (3) İyi (2) Orta (1) Zayıf

	Mükemmel	Çok İyi	İyi	Orta	Zayıf
Eğitmen kadrosu sizce nasıldı?	5				
Eğitim programından içerik olarak tatmin oldunuz mu?	5				
Eğitim programında belirtilen sürelerle riayet edildi mi?	5				
İkramlar ve öğle yemeklerini değerlendirir misiniz?	5				
Eğitimin gerçekleştirildiği mekan hakkındaki görüşünüz?	5				

Eğitim programımızı daha iyi hale getirebilmemiz için yukarıdaki sorular dâhilinde ya da belirtmek istediğiniz bir başka konudaki görüş ve önerilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Eğitim verilerine bağlı olarak gün boyunca insanlara bakış açım değişti.
Nükteler olmasın gereken yere doğru pozitif-iz Derneğinde çalışmak istiyorum.
LGBTİ+ bireyi olarak bizlere verilen değeri çok beğeniyorum. Bizleri
yalnız bırakmadığınız için teşekkür ederim...

#loveislove
#lovehasnotgender

Memnuniyet Dereceniz: (5) Mükemmel (4) Çok İyi (3) İyi (2) Orta (1) Zayıf

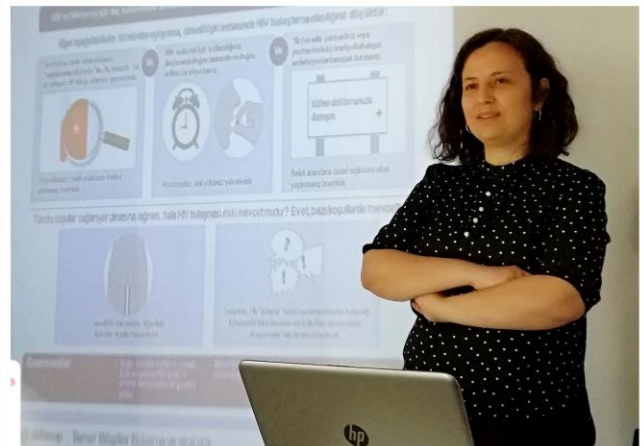
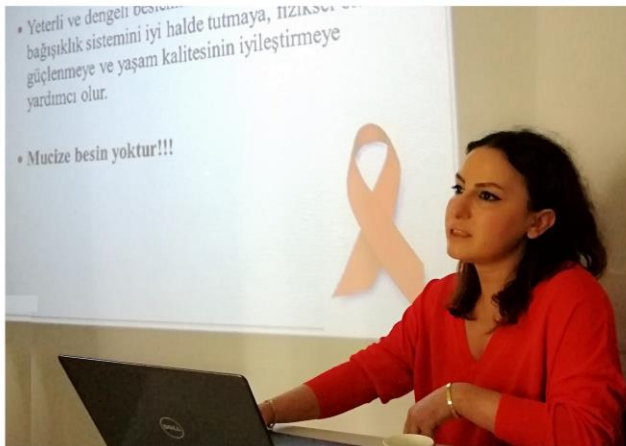
	Mükemmel	Çok İyi	İyi	Orta	Zayıf
Eğitmen kadrosu sizce nasıldı?	5	5			
Eğitim programından içerik olarak tatmin oldunuz mu?	5	5			
Eğitim programında belirtilen sürelerle riayet edildi mi?	5	5	5		
İkramlar ve öğle yemeklerini değerlendirir misiniz?	5	5	5		
Eğitimin gerçekleştirildiği mekan hakkındaki görüşünüz?	5	5	5		

Eğitim programımızı daha iyi hale getirebilmemiz için yukarıdaki sorular dâhilinde ya da belirtmek istediğiniz bir başka konudaki görüş ve önerilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

-Bence çok güzel ve tatmin edici bir eğitim di, herkese
çok teşekkürler...

İkinci İstanbul Eğitimi / 13 – 14 Mart 2019

Kaygılar

Kaygılarım biraz olsun
azaldı. Bilgi arttı.
Çok yararlı bir eğitim oldu.
Kendimi çok daha iyi
hissediyorum. Yanlışların
ve yanlışlıkların tanıdım.

Bu Toplumda
Yeniyim ve bir ilke
Yasadım arda
olsa huzur hissettim

Geri bildirim

-Bilgiim dnyayn birazda
abanda benimle ortak kaygı-
ları taşıyan insanlarda aynı
ortamda olmak ve bilgilenmek
bana daha güçlü hissettirdi.

Keyifli
Geçti
Çok teşekkürler!

Çok keyifliydi.
Bilmediklerimi ya da
eksik bilgilerimi geliştir-
me konusunda çok
yardımcı oldu.

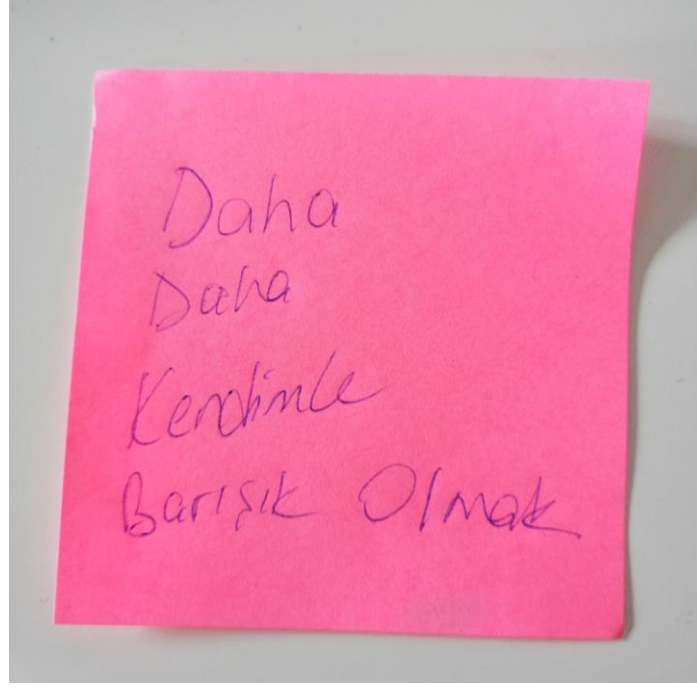
Organizasyon çok
verimli ve bilgilendiriciydi.
Fakat bu kadar uzun
bir programı daha uzun
bir zamanı yayabilirdiniz.
Tşk

İzmir Eğitimi / 25 – 26 Mayıs 2019

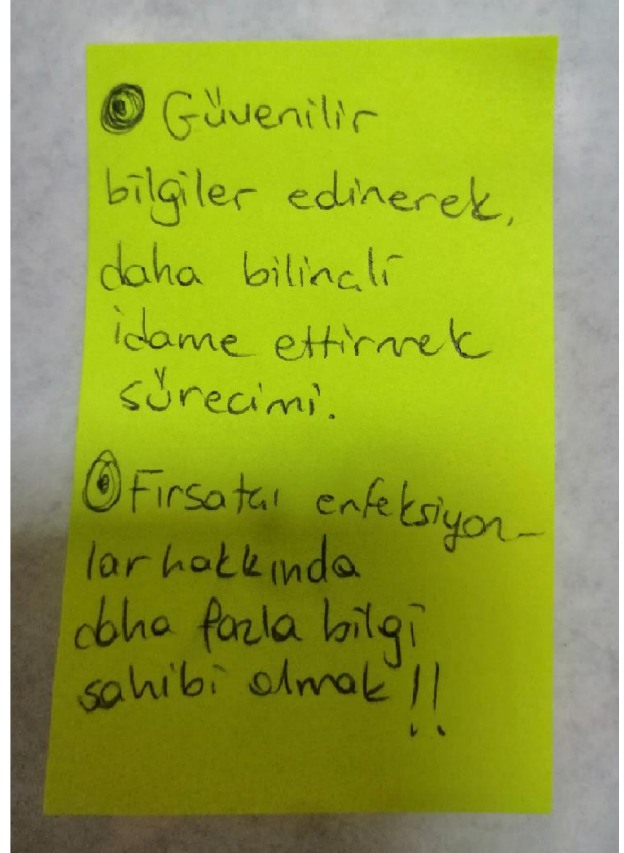
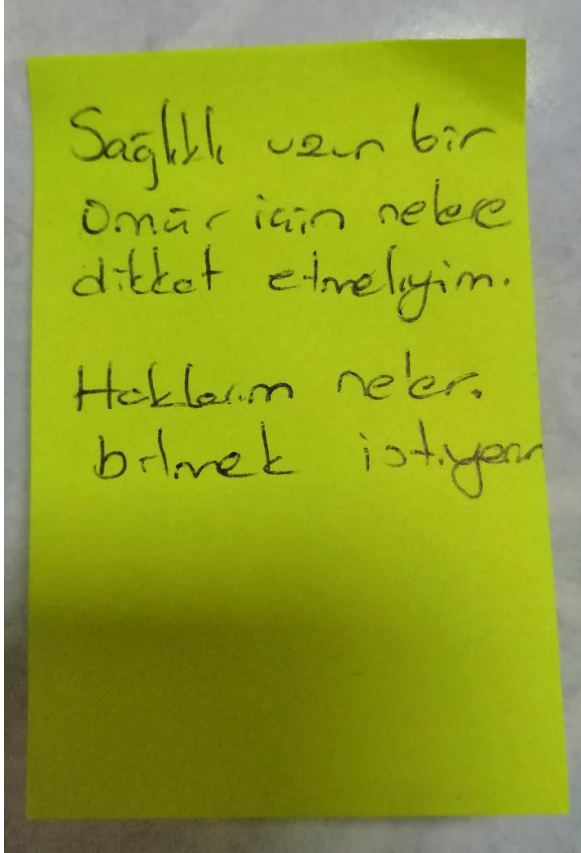

Kaygılar

Beklentiler

Değerlendirme

Eğitim programımızı daha iyi hale getirebilmemiz için yukarıdaki sorular dâhilinde ya da belirtmek istediğiniz bir başka konudaki görüş ve önerilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Herşey çok destekleyici ve pozitifti. Sabrınız ve desteğiniz için teşekkürler. Şuan kendimi daha güvende hissediyorum. Akran danışmanlığı konusunda kendimi sizlerin verdiği bilgiler ışığında daha da geliştirerek aktif olarak katılmayı çok isterim.

Memnuniyet Dereceniz: (5) Mükemmel (4) Çok İyi (3) İyi (2) Orta (1) Zayıf

	Mükemmel	Çok İyi	İyi	Orta	Zayıf
Eğitmen kadrosu sizce nasıldı?	5				
Eğitim programından içerik olarak tatmin oldunuz mu?		4			
Eğitim programında belirtilen sürelerle riayet edildi mi?		4			
İkramlar ve öğle yemeklerini değerlendirir misiniz?	5				
Eğitimin gerçekleştirildiği mekan hakkındaki görüşünüz?	5				

Eğitim programımızı daha iyi hale getirebilmemiz için yukarıdaki sorular dâhilinde ya da belirtmek istediğiniz bir başka konudaki görüş ve önerilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Gayet verimli bir eğitim etkinliğiydi. Çok yararlandım. Belki daha kapsamlı ve uzun bir program olabiliirdi. Her şey için teşekkürler.

Memnuniyet Dereceniz: (5) Mükemmel (4) Çok İyi (3) İyi (2) Orta (1) Zayıf

	Mükemmel	Çok İyi	İyi	Orta	Zayıf
Eğitmen kadrosu sizce nasıldı?	X				
Eğitim programından içerik olarak tatmin oldunuz mu?		X			
Eğitim programında belirtilen sürelerle riayet edildi mi?		X			
İkramlar ve öğle yemeklerini değerlendirir misiniz?	X				
Eğitimin gerçekleştirildiği mekan hakkındaki görüşünüz?		X			

Eğitim programımızı daha iyi hale getirebilmemiz için yukarıdaki sorular dâhilinde ya da belirtmek istediğiniz bir başka konudaki görüş ve önerilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Ben bu programdan gerçekten memnun kaldım-Bu program sayesinde birçok şey öğrendim İyiki de katılmışım.